

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Directoraat-generaal Natuur, Visserij en Landelijk Gebied
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Defensiestaf

Directie Aansturen
Operationele Gereedheid

Postadres

Postbus 20701
2500 ES 'S-GRAVENHAGE
MPC 58B

Contactpersoon

www.defensie.nl

Onze referentie

BS2022000491

*Bij beantwoording, datum,
onze referentie en onderwerp
vermelden.*

Datum: 14 januari 2022

Betreft: Aanvraag Wnb vergunning militaire Laagvliegroutes

Geachte,

Op 16 juni 2021 heb ik een vergunning ex artikel 2.7, tweede lid, van de Wet Natuurbescherming (Wnb) voor de militaire Laagvliegroutes boven Nederland aangevraagd. Daartoe heb ik u, naast deze aanvraag, een groot aantal gegevens aangeleverd met als doel deze aanvraag door u te kunnen laten beoordelen.

Uit een reactie d.d. 19 augustus 2021 van de behandelend ambtenaar binnen uw Ministerie en de daaruit voortkomende correspondentie via email, bleek dat de beschikbare informatie binnen uw Ministerie leidde tot de conclusie dat tot 1 januari 1995 de minimale vlieghoogtes voor wat betreft laagvliegen boven Nederland 500 voet betrof. Daarmee zou er sprake zijn geweest van een onjuistheid in mijn aanvraag Wnb vergunning

Ten aanzien van het Natura 2000-gebied Engbertsdijksvenen zou dit tot de conclusie leiden dat het instellen c.q. toestaan van de minimale vlieghoogte van 250 voet binnen Laagvliegroute 10 zou hebben plaats gevonden ná de aanwijzing als Natura 2000-gebied. De stelling dat het beoogde gebruik ten aanzien van de minimale vlieghoogte van 250 voet op dit aspect gelijk zou zijn aan én de referentiesituatie én de situatie op de Europese aanwijsdatum, zou daarmee niet juist zijn. Immers, op 10 juni 1994 is Engbertsdijksvenen aangewezen als Natura 2000-gebied en op 1 januari 1995 is de Regeling VFR-nachtvluchten inwerking getreden. In dat geval zou het beoogde gebruik een grotere impact op natuur en milieu kunnen hebben, zowel in ecologische zin als ook op het gebied van de stikstofdepositie.

De aldus in augustus jl. vermeende onjuistheid in mijn aanvraag Wnb vergunning heeft geleid tot een nadere inventarisatie binnen Defensie ten aanzien van de toegestane minimale vlieghoogtes vóór 10 juni 1994. Ik zal in voorliggende brief één en ander ter nadere verduidelijking uiteen zetten en daar waar dat aan de orde is enkele aanvullende documenten aan mijn oorspronkelijk aanvraag toevoegen.

Om de aanvraag Wnb vergunning goed te kunnen beoordelen heeft u in ieder geval nodig de situatie op de Europese referentiedatum, in dit geval 10 juni 1994 voor wat betreft de Engbertsdijkvenen. Op grond van de binnen Defensie bekende gegevens wil ik u hierbij volledige duidelijkheid geven over de minimale vlieghoogte op de laagvliegroute 10 (en overigens ook LVR 10a), ten tijde van de aanwijzing van N2000-gebied Engbertsdijkvenen. Deze gegevens leiden tot de conclusie dat de minimale vlieghoogte op de laagvliegroutes zonder uitzondering 250 voet is geweest, ook in 1994. Dit blijkt uit de volgende besluiten cq. regelingen:

- In 1988 is een beschikking uitgegeven door de Chef Luchtmacht, waarin wordt aangegeven dat de minimale vlieghoogte op de linkroutes 10 en 10a 250 voet bedraagt (ofwel 75 m) (beschikking 099.295/070.039 uit 1988: artikel 5.2.a daarin; zie bijlage 1);
- Op 1-1-1993 is samen met de Wet Luchtverkeer 1992 (bijlage 2) ook het Luchtverkeersreglement 1992 in werking getreden. In dit Luchtverkeersreglement wordt weliswaar een minimale vlieghoogte van 500 voet bepaald (Art. 45.1.b Luchtverkeersreglement, zie bijlage 3), maar bovendien kan de Minister van Defensie ontheffingen verlenen van deze minimale vlieghoogte (bv art.45.4 en 45.5). Het hierboven genoemde besluit van 1988 is een dergelijke ontheffing;
- Op 1-1-1995 is de 'Regeling VFR-nachtvluchten en minimum vlieghoogten voor militaire luchtvaartuigen' in werking getreden (zie bijlage 4, versie gedownload in 2004). Hierin wordt de vlieghoogte op de laagvliegroutes 10 en 10a op 250 voet gesteld (art.4.2.a);
- Pas met de inwerkingtreding van de Regeling VFR-nachtvluchten op 1-1-1995 wordt de beschikking 099.295/070.039 uit 1988 van de Chef Luchtmacht ingetrokken (artikel 13 in deze regeling VFR-nachtvluchten 1995).

Dit alles betekent dat;

- Toen het Luchtverkeersreglement in werking trad per 1-1-1995, bedroeg de minimale vlieghoogte op de laagvliegroutes reeds 250 voet op grond van de beschikking van de Chef Luchtmacht. Ik baseer die conclusie dan voornamelijk op het feit dat pas in de VFR-regeling van 1995 wordt aangegeven dat het besluit van de Chef van de Luchtmacht van 1988 wordt ingetrokken;
- Toen het N2000-gebied Engbertsdijkvenen werd aangewezen, op 10 juni 1994, is dat dus gedaan bij een toen geldende minimale vlieghoogte van 250 voet;
- Op 1-1-1995 is de minimale vlieghoogte van 250 voet overgenomen in de Regeling VFR-vluchten. Dit is sindsdien onveranderd;

De minimale vlieghoogte op de laagvliegroutes is dus vóór 1994 reeds 250 voet geweest.

KD:Ambtelijke leiding
Directie Aansturen
Operationele Gereedheid

Datum
13 januari 2022

Onze referentie
BS2022000491

Ten slotte

Gelet op het bovenstaande verzoek ik u mijn aanvraag Wnb vergunning voor de Militaire Laagvliegroute boven Nederland verder in behandeling te nemen.

Ik ga ervan uit dat ik hiermee voldoende duidelijk en geheel volledig ben geweest in mijn aanvullingen op de aanvraag Wnb vergunning en ik zie uit naar uw beslissing op mijn vergunningsverzoek.

KD:Ambtelijke leiding
Directie Aansturen
Operationele Gereedheid

Datum
13 januari 2022

Onze referentie
BS2022000491

DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Voor deze,

de Programmamanager Vergunningen van de Afdeling Fysieke Leefomgeving i.o.,

Bijlagen:

1. Beschikking uitgegeven door de Chef Luchtmacht (15 september 1988);
2. Wet Luchtverkeer (18 juni 21992);
3. Luchtverkeersreglement (18 december 1992);
4. Regeling VFR-nachtvluchten en minimum vlieghoogten voor militaire vliegtuigen (geldend vanaf 1 januari 1995).